

KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za tnozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in tozi se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri pošti hranilnici št. 14 194.

Naloge v bodočnosti

Letos bomo praznovali dvajsetletnico obstoja naše države. Kakor dober gospodar leto za letom preizkuša svoje delo, uspehe in razočaranja, ob večjih razdobjih pa še bolj natančno vse pregleda, premeni in prešteje in si zapiše v srce spričevalo: ali je delal dobro ali slabo — tako bomo zlasti letos slovenski kmetje presodili, kako bomo začrtali svojo pot za bodočnost, ki je pred nami.

Najprej začnimo pri sebi

Kdor ni imel v sebi toliko volje, da bi vsaj v kakšni malenkosti popravil samega sebe, svoje gospodarstvo, svoje odnose nasproti domačim in nedomačim, se bo odločil, da ne bo več tako. Čim preje, čim mlajši si še, tem boljše zate osebno, tem boljše za okolico, v kateri živiš. Tvoja življenjska radost se prične šele tedaj, kadar se zavestno izpopolnjuješ in izgrajaš svoje telo in duha v odporno silo, zavestno po volji, odločno v izvedbi sklepov.

Išči tedaj najprej samega sebe, pa si naloži, da boš prihodnje leto, ko boš sestavljal obračun, lahko ponosno zaklical: napredoval sem!

Samo takšen si tudi sposoben poseči v javno življenje, tja, kjer se obravnavajo in odločajo skupne stvari, ki se tičejo tebe, sosed, cele vasi, občine, države. Le takšno notranje preiskavanje samega sebe ti daje priliko, zrelo presojati javno življenje in se ga koristno udeleževati.

Politična organizacija

Politična organizacija je jamstvo, da si skupine v enakimi nazori glede ureditve državnega življenja stvorijo orodje, s katerim ga obvladajo. Dvajsetletna zgodovina nam kaže dviganje in padanje organizacije kmeta kot nositelja političnih idej. Ves ta razvoj spremljajo, ovirajo in mu zadajajo celo smrtne udarce vsi tisti krogi, ki bi izgubili vse svoje krivične pridobitve, če bi kmetje vladali. Zato je naša naloga, razglasiti voljo po svobodni politični opredelitvi kmeta, zlasti zahtevati lastno, močno, vso državo obsegajočo stranko s prvenstveno kmetjsko-interesnimi cilji. Razbliniti moramo zmotno mnenje, da je vseeno, če je kmet organiziran v poljubnih takih in takih strankah, ki streme za čisto drugimi stvarmi kot pa za okrepitev kmeta. Politična enotnost bomo kmetu šele zagotovili pravo mero vplivanja na javne posle, zlasti na to, kako se bo delil denar, ki priteka iz javnih davkov.

Gospodarstvo

V gospodarstvu moramo čim več pažnje dati ustvaritvi proizvodnega in konsumnega združništva. Kakor nalašč imamo

že močno osrednjo organizacijo, Kmetijsko družbo, ki kaže letos razveseljivo gospodarsko odpornost in ki po svojem imenu in svoji tradiciji daje največ jamstva za izpopolnitev gospodarskega omrežja, katero naj poveže vse slovenske kmete v močno skupnost.

Od nekdanje občutitve, da združna organizacija ni popolna, če visi vse breme le na kreditnih zadrukah in ki brez enako močnih prodajnih in nakupnih zadrug nima prave stalne zaslombe.

Denarno združništvo dobiva ravnokar prvo, skromno pomoč od države; zaupanja pa ta pomoč širokim slojem ne bo vrnila. Zaupanje moremo dati le mi. Zato naj vsak, kdor le more, odpre spet vrata svoje zadruge, položi naj svoje prihranke v njeno varstvo. S tem okrepi vse članstvo; prvi, ki bo to storil, se bo po pravici lahko imenoval za novega ustanovitelja združništva. Prvotni člani niso bili še razočarani, ker pred njimi zadrug ni bilo; toda sedanji člani ne smejo ostati trajno razočarani in ravno njim je treba dokazov o dobri volji in veri. Pritegnite zlasti mladino, ki kljub težkim prilikam vedno gleda v bodočnost!

Z vso ljubeznijo se moramo posvetiti naši kulturni organizaciji, društvom

kmetjskih fantov in deklet. Ta društva so ohranila občudovanja vredno enotnost, ker se niso odzvala nobenim vabilom, da bi segla v politiko. Društva so pripravljala šola za vse bodoče javne delavce; ona nudijo vzgojo, goje zlasti kmetjsko samozavest in značajnost, širijo omiko ter tako pripravljajo mladež na delo, ki je bilo doslej zanemarjeno in doslej nikoli praktično in sistematično prieto.

Oče gleda, da so mu otroci zdravi in delavni; starejši pripadniki kmetjske miselnosti morajo z vsemi močmi podpirati stremjenja mladine in ji stati ob strani odkrito, možato, dosledno, da bodo imeli zdrav, jak naraščaj vsepovsod.

Nešteto je še polj, kamor mora seči naša kmetjska delavnost; toda vsaka taka delavnost se končno tiče ali kulture, ali gospodarstva ali politike.

Ko bomo prihodnje leto seštevali trud in uspeh, bomo lahko z veseljem srecem vzkliknili: napredovali smo! Delo, vztrajno in načrtno, nam zagotavlja nedvomen napredek.

Z odločnim korakom na delo, kmetje!

In zlasti: v vsako vaško hišo: **K m e t s k i** list, ki je tvoj edini pravi glasnik, prijatelj, zagovornik in tolažnik!

Naš prvi misijon

Male in velike države krog in krog nas se odločno branijo prevelikega pritoka tujcev. Amerika je že davno pred nastopom fašizma v Evropi uredila dotok tujcev s posebnim zakonom. Nemško stališče je znano, enako tudi italijansko. Tudi demokratske države s Francijo na čelu vedno bolj poostrujejo ukrepe proti tujcem in uvajajo zmerom strožje nadzorstvo o gibanju in delovanju tujcev na svojih tleh. Prav poučen pa je primer zadnjih dni ob spremembi režima v Romuniji. Mahoma so vlade v Bolgariji, Turčiji, Madžarski, Poljski in Grčiji izdale primerne ukrepe proti dotoku židovskega življa iz Romunije na njihova tla.

Drugod in pri nas

To nas nehoti sili, da primerjamo postopanje tujih držav z razmerami in ukrepi pri nas. Ne mislimo pa pri tem samo na dotok tujcev, ki lahko postane tako močan, da podjarmi in gospodarsko uklene domače tvorne sile. Nič manj važno ni vprašanje o odtoku sadov domačega dela, torej domačega kapitala.

To je vprašanje, ki se ga pri nas nekam deviško bojimo. Kaj vse je storila Nemčija za varnost svoje marke, kaj Italija za svojo liro! Kako ljubosumno strastno se vselej združijo

Francija v boju za svoj frank! Valuta vsake države je namreč viden izraz njene tvorne sile, hkratu pa tudi njenega gospodarskega in političnega ugleda ter zaupanja v svetu. Odtod taka skrb za trdnost in varnost valute, da je Italija celo za zasedeno Abesinijo izdala čisto posebne in izjemne ukrepe.

Ne da bi se spuščali v podrobnosti in številke, naj se le na splošno ozremo nekoliko po domačih tleh.

Pri nas gospodarske razmere v splošnem niso rožnate. Življenjski standard našega povprečnega delovnega človeka je daleč pod evropsko normalo. Naš kmet, kmetjski in industrijski delavec, naš uradnik, mali obrtnik in mali trgovec žive tiho življenje, ki je komaj vredno tega imena. Najbolj točno potrjuje te ugotovitve bi lahko podali zdravniki na podlagi vsakoletnih zdravniških pregledov otrok po šolah.

V zrcalu resničnosti

Ali ste morda že imeli kdaj priliko prisostvovati takemu pregledu? Ako je še niste imeli, vam ni treba biti tega žal; kajti razgrnila bi se vam kaj nevesela slika. V krajih, kjer bi človek pričakoval največ zdravja in najbolj bujno razvit mladi rod, srečate v šolskem razredu kup mladih bolnikov. Bleda lica,

ohlapno mišičje, slabo razvit prsni koš in cela vrsta drugih telesnih napak je skoraj pravilo in zdrav otrok malone — izjema. Tega ne govorimo morda v pretirani črnoglednosti, ampak na podlagi dejanskih rezultatov.

Žalostno je slišati, kako zaupno razkrivajo mlada bitja zdravniku gorje, ki se ga niti ne zavedajo v vsej njegovi grozoti. Slišali smo taka otroška priznanja na kmetih, kjer otrok zjutraj, ko odhaja v šolo, dobi skorjo koruznega kruha in nekaj požirkov — žganja! To mu je edina hrana za več kakor pol dneva! Pri hiši ni mleka, ni kruha, ni sočivja. V zimskem času ni tople obleke niti obuvala.

Samo pomislite, kako naj tak otrok uspeva, kako naj se telesno in duševno razvija? Pes zastane v rasti in shira, če ga krmimo na tak način, od človeka pa zahtevamo, da postane v takih razmerah polnovreden in koristen član človeške družbe! Ali ni to zločinsko roganje in vse obsodbe vredno preziranje najosnovnejših naravnih zakonov? Ali ne polagamo s takim ravnanjem v otroka kalli za vse slabe lastnosti in nagnjenja, ki se pozneje tolikokrat in tako usodno razvijajo do zločinstva? Kdo je za to odgovoren? Kdo bo nosil posledice te nepojmljive nemarnosti in brezbrčnosti?

Tujec se masti — mi stradamo

Pa poglejmo še drugam! Na vseh koncih in krajih čaka pri nas polno dela. Samo pogledimo naše ceste in naša prometna sredstva sploh. Kljub temu, da je toliko dela, pa imamo pri nas cele armade brezposelnih. Kako je le mogoče spraviti ta dva pojavi v sklad? Kako je mogoče, da si dan za dnem pri nas ljudje sami jemljejo življenje iz obupa, ker ne morejo dobiti dela?

Vseh stanovih in v vseh poklicih je vse polno nezaposlenih, ki se obupno pehajo za bori kos kruha in v tej strašni borbi žalostno propadajo. Zraven je na vseh poljih in na vseh področjih polno dela, ničnega dela, ki kriči po pridnih rokah in umnih glavah. "Je tiči vzrok tega nezdravega pojava, ki tira narod v propast.

Brez dvoma je to na eni strani izkoriščevalski tuj kapital, ki se je pri nas razpasel v premoč. To je najbolj žalostno poglavje naše politike. V vseh letih svoje neodvisnosti še nismo znali najti potov in sredstev, s katerimi bi spravili oblast tujega kapitala v prave meje.

Ni naš namen, demagoško pretiravati ali zavijati, toda pojavi, o kakršnih smo v »Kmetiskem listu« že večkrat poročali, so tako kričeči, da ni mogoče iti mimo njih. Tuja podjetja, ki nam brezobzirno narekujejo cene, ne spoštujejo naših zakonov in jih izgrajajo. V žepe mednarodnega židovstva teko vsi naši žulji, naš človek pa strada. Boljša mesta, lažja in boljše plačana dela v teh podjetjih opravljajo tujci, mi vsi pa smo en sam hlapec Jernej, ki v blaznem obupu modruje o svoji pravici in strada in hira, dokler zgaran ne omahne v grob.

Kdo je kriv?

Marsikdaj se slišijo izgovori, da smo v tako ponižujoče stanje vezani s pogodbanimi. Kdo pa jih je sklenil? Kdo je odgovoren za nje? Narod je spričo svojih žrtev pač upravičen do takega vprašanja in sme tudi slišati odgovor, jasen in točen odgovor. In narod sme in mora tudi zahtevati, da stopijo krivci pred sodišče in prejmejo zaslužen kazni. Kmet, ki slabo gospodarji s svojim premoženjem, prejme takoj občutno kazni: na boben gre in postane berač. Človek pa, ki je slabo gospodaril z javnim, narodnim in državnim imetjem, naj brez kazni uživa Judežovo nagrado za svoje izdajstvo? Kako naj potem narod še komu zaupa? Tu ne sme biti ozirov in popuščanj, ampak samo korenita odločnost: Kakor je kdo delal, tako plačilo bo prejel!

To je prva plat te rane, druga ji je v marsičem podobna. Mi smo mal narod in mala država brez najmanjše sence kolonialnih ambicij. Niti doma ne moremo urediti svojih razmer, kakor na žalost kaže dvajsetletna skušnjava. Zato je za gospodarsko mislečega, treznega in pametnega človeka nerazumljivo, kako je mogoče pri nas svobodno razvijati propagando za izvoz našega denarja v tujino. Pri nas ni prav nobenega interesa za to, da bi neevropske narode silili v evropsko kulturno območje. Kakor razumemo tako prizadevanje pri velikih narodih, ki jim to delo in žrtve narekujejo kolonialni interesi, tako nam je v naših razmerah popolnoma nepojmljivo. Tam je denar, izdan v te namene, seme na bogato ledino, ki postane tako zrahljana in plodna za sejalec. Pri nas je vsak dinar skozi okno vržena žrtve, ki služi v najboljšem primeru tujim ciljem in tujim interesom.

Poglaviti misijon

Lepo in ganljivo je, če kdo govori o usmiljenju do Indijcev, Zamorcev, Kitajcev, Papuanov, Indijancev in ne vemo še kakšnih ljudstev. Saj bo nemara vsa ta pisana družina res potrebna pomoči v marsikaterem oziru, vprašanje pa je, če niso naši krvni bratje, ki hiraajo doma in na tujem, našega usmiljenja in naše pomoči še bolj potrebni in vredni kakor prej naštetih tujci. Kako je mogoče naš denar pošiljati na Kitajsko, ko doma prezeba na tisoče siromašnih otrok? Ali nam je Indija nemara res po srečo bližja kakor naše lastne hčere, ki morajo sramotno prodajati svoja izmučena telesa za skorjo kruha in beraško cunj, s katero pokrijejo svojo goloto? Kako je mogoče javkati o naši tavajoči krvi, v isti sapi pa pošiljati denar, s katerim bi tej propadajoči revščini lahko pomagali, v daljino

tujino?! Za koga s tem rahljamo brazde? Za angleški, francoski, italijanski kolonialni kapital, ki se za našega človeka še nikoli ni brigal in se tudi nikoli ne bo!

Vidite, to so vprašanja, ki živo režejo v naše narodno telo! Na vsa ta vprašanja si moramo odgovoriti in po tem uravnati svoje delo. Naš odgovor se glasi:

Prvi socialni misijon je za nas v domovini in med našimi rojaki zunaj naših mej. Dokler tod in tam naši ljudje ginejo v bedi in propadanju, ne sme pod nobeno še tako vzvišeno pretvezo noben naš dinar v tuje grlo!

Od te zahteve narod ne more in ne sme odjenjati. Kdorkoli pa ga slepi in zavaja, da bi ga premamili, nosi Kajnov žig na čelu in ni vreden strehe, pod katero opravlja narodu škodljivo delo.

Seveda nas pa razmere, ki smo jih tu opisali v brezobzirni goloti, niti za trenutek ne navdajajo z obupom. Zavedamo se, da smo mladi, močni in zdravi, zato si tudi upamo resnici vedno drzno in odkrito pogledati v obraz.

Kot najvažnejše pravilo je Grkom že v predkrščanski dobi veljal klic: »Spoznaj sam sebe!« Le kdor sam sebe natanko pozna, kdor spozna in prizna tudi napake, ta bo znal najti dovolj uspešnih sredstev in moči, da te napake temeljito odstrani in popravi.

V tem prepričanju smo napisali prednje vrste in s trdno vero v končno zmago pravičnih kmetiskih in sploh ljudskih interesov kličemo vsem, ki se zavedajo, da so žive veje narodovega debla:

Pogumno in čvrsto na delo za naš veliki gospodarsko socialni misijon v domovini in povsod, kjer živi naša kri!

Sprememba uredbe o likvidaciji kmetiskih dolgov

Deloma in na kratko smo že v zadnji številki lanskega letnika našega lista poročali o spremembi uredbe o likvidaciji kmetiskih dolgov.

Važna je določba, dodana prvemu odstavku člena 2. uredbe, da se namreč gozdovi prav tako smatrajo za orno (za obdelovanje sposobno) zemljo. Ta določba je važna za dravsko banovino in bo imela za posledico, da se nekateri veleposesniki, ki imajo malo polja za obdelovanje, pa veliko gozdov, ne bodo več smatrali za kmetovalce v smislu uredbe.

Čl. 3. je dodana ta določba: Kadar je dolжник v svrhu zavarovanja izvršil prenos nepremičnin na upnika, bo sodišče na zahtevo dolžnika ali PAB prenos razveljavilo, v kolikor je nepremičnina last upnika ali njegovih naslednikov. To pravico imata dolжник in PAB samo tedaj, če do 20. aprila 1932 dolжник ni izgubil pogodbenih pravic, da se po izplačilu dolga izvrši nanj ponoven prenos lastništva teh nepremičnin. Vse pravice, ki so si jih druge osebe pridobile na teh nepremičninah do 31. oktobra 1936, ostanejo v veljavi. Porok kmet, ki je prevzel obveznost glavnega dolžnika pred 26. septembrom 1936, sme zahtevati od prvotnega glavnega dolžnika kmeta tisti znesek, ki ga je sam dolžan plačati po tej obveznosti.

Tudi členu 5., ki vsebuje določbe za kmetške dolžnike, kateri imajo nad 50 ha orne zemlje, je dodana nova določba, po kateri morajo ti dolžniki do 21. marca 1938 s priporočenim pismom obvestiti svoje upnike, da bodo izkoristili olajšave iz tega člena, in v istem roku zahtevati določitev površine v smislu tozadevnega pravilnika, sicer izgube pravico do olajšav iz tega člena. (S finančnim zakonom za tekoče leto je bil že enkrat določen tak rok, in sicer do konca maja 1937.)

Členu 9. uredbe, ki govori o tem, kako postopa Privilegirana agrarna banka pri pregledu izročeni upniških listin, pri zmanjšanju dolga in pri obračunu, se doda nov člen, ki se glasi:

1. Točnost obračuna lahko dolžniki osporavajo leto dni od dneva, ko jim je Privilegirana agrarna banka poslala obračun. 2. To osporavanje se bo vršilo v izvenpravnem postopku po čl. 54. te uredbe. 3. Do pravomočnosti razsodbe je dolжник dolžan plačevati anuitete po dostavljenem obračunu.

Važna je tudi sprememba čl. 27., ki se sedaj glasi takole: Po sprejemu prošnje za znižanje dolga, opremljene z listinami po prejšnjem členu, bodo okrajna sodišča uradno proučila dolžnikove dolgov, ne da bi o tem zahtevala podatke od PAB, temveč bodo podatke zahtevali od denarnih zavodov, ki so terjatev izročili.

Nadaljnji členi imajo določbe, s katerimi se izenačijo ugodnosti dolžnikov zadrug za kmetijski kredit z neposrednimi dolžniki PAB.

Čl. 36. je dobil novo določbo, ki pravi, da zadruge lahko terjatve za kupljeno blago na kredit ali za obrtna dela izterjajo od svojih zadružnikov v 12 letnih obrokih s 6% obrestmi, počenši s 1. novembrom 1936.

Poleg nekaterih drugih sprememb ima uredba v novi spremembi še tale važna nova določila:

Proti sklepom sodišča o svojstvu kmeta, izdanim od dneva, ko stopi ta uredba v veljavo po odst. 8. čl. 2. uredbe, imajo prizadete stranke pravico do pritožbe na okrajno sodišče v roku 3 mesecev po uveljavljanju te uredbe. Če katera oseba po določilih te uredbe izgubi svojstvo kmeta, ki mu ga je priznala uredba od 25. septembra 1936, se na zahtevo prizadete stranke razveljavi potrdilo o svojstvu

kmeta in vsi sodni sklepi, izdani na podlagi tega potrdila. O tem sklepa oblast, ki je izdala to potrdilo.

Za vse osebe, ki si na podlagi te uredbe pridobijo svojstvo kmeta, veljajo vsi roki, ki jih določa uredba od 26. septembra 1936, ne oziroma se na poznejša podaljšanja in začno teči od dneva, ko stopi ta uredba v veljavo. Dolžniki kmetje, ki si na podlagi te uredbe pridobijo svojstvo kmeta, se lahko v dveh mesecih po objavi te uredbe sporazumejo z upniško ustanovo, da ji plačajo svoj dolg, držeč se določil odst. 1 čl. 51. uredbe.

Denarni zavodi iz odst. 1. čl. 7. uredbe,

katerih terjatev je prevzela PAB, se lahko do 31. decembra 1938 sporazumejo s svojimi prejšnjimi dolžniki, da jim ti plačajo svoj dolg po določilih odst. 1. čl. 51. uredbe. V takšnem primeru bo Privilegirana agrarna banka vrnila listine in od dolžnikov sprejete zneske upniški ustanovi. Tako vrnjene terjatve se ne morejo več izročiti Privilegirani agrarni banki.

Pooblasti se pravosodni minister, da v soglasju s trgovinskim in kmetijskim ministrom spremeni in izpopolni pravilnik o zamenjavi dolžniških listin in da v soglasju s finančnim ministrom spremeni in izpopolni pravilnik o izdajanju in uporabi bonov za izplačilo kmetijskih dolgov PAB-u.

Doma in drugod

Zakon o bolnicah

V ministru soc. politike pripravlja posebno komisija spremembo zakona o bolnicah. Ne katere banovinske bolnice bodo poddržavljene, da se banovinam na ta način olajšajo bremena. Zakon bo v kratkem predložen narodni skupščini.

Pravila bratovskih skladnic

je ministrski svet spremenil. Spremenjena pravila so že stopila v veljavo. Istočasno so prenehala veljati dosedanja pravila.

JNS

je zborovala pretekli teden v Darosavi pri Beogradu. Poročal je narodni poslanec dr. Srpko Vukanović.

Zboraši

so imeli sestanek v Novem Sadu. Govoril je predsednik Zborač Dimitrije Ljotić.

„Pohod“ in Narodna odbrana

Ministrstvo notranjih zadev je ustavilo izhajanje lista »Pohod«, ker je bil trikrat zaporedoma zaplenjen v enem mesecu.

Banska uprava je razpustila Narodno odbrano v Ljubljani in vse njene podružnice v Sloveniji razven v celjskem in mariborskem okrožju. V razpustitvenem odloku je naveden razlog prekoračenje društvenih pravil. Policija je društvene prostore v Ljubljani zapečatila.

Pravoslavni sinod

Sinod pravoslavne cerkve bo zasedal 22. januarja v Beogradu. Sejam pravoslavne sinoda bo predsedoval zagrebski mitropolit Dositej. Dne 22. januarja poteče šest mesecev, odkar je umrl patriarh Varnava. Ob tej priliki se bodo vršile v Beogradu cerkvene svečanosti, ki se jih bodo udeležili vsi cerkveni dostojanstveniki.

Pokojninski zavod

za zasebne nameščence bo ustanovljen še ta mesec v Zagrebu, tako je izjavil minister za soc. politiko g. Dragiša Cvetković.

Kaj je in kaj ni katoliški list?

O tem vprašanju se je pred časom razvila tudi v Sloveniji skromna polemična debata, ki se je končala z znano izjavo katoliške akcije, da ljubljanski »Slovenec« ni njeno glasilo.

Na Hrvaškem ta polemika traja že nekaj časa. Silno oster boj se je vnel zlasti med »Hrvaškim dnevnikom« in znano »Hrvaško stražo«. V tem nas zlasti zanima mnenje »Hrvaške straže« o tem, kaj je katoliški list. Po njej zahtevajo za presojo vsebina in stališče lista. Poleg tega morajo biti katoliški listi toliko poštenjavni, da nikoli ne zahtevajo od cerkve, da bi jih ščitila s svojo avtoriteto, saj cenijo veličino te avtoritete in žele, da ne pade niti senca

kake pogreške, ki so jo storili, na cerkev, kateri služijo.

Debata še ni končana in bomo morda o priliki še spregovorili o njej.

Pupilni denar ostane doma

Kakor poroča »Jugoslav. Kurir«, se vrše pogajanja med zastopniki samoupravnih hranilnic ter zastopniki trgovinskega in finančnega ministristva in Drž. hipotekarne banke o izpremembi zakona o Drž. hip. banki ter zakona o nepravdnem postopku, da bi se mogel pupilni denar še nadalje nalagati v občinske in samoupravne hranilnice.

Baje bo vlada v kratkem s posebno uredbo odredila, da se more pupilni denar v bodoče nalagati tudi v občinskih in samoupravnih hranilnicah. Upamo, da se bo napoved, ki je domačim denarnim zavodom brez dvoma v veliko uteho, tudi uresničila.

Predsednik Roosevelt spada med največje državnike sedanosti.

Z loparjem po kmetu

Tisti slavni ljubljanski dnevnik, ki ima kljub slovenskemu imenu tako bore malo slovenskega na sebi, se je spravil zadnji čas nad naše mleko. Pravi, da pri nas lahko govorimo o mlekarstvu le v treh okrajih, in tudi takoj zaupa skrivnost tega razodetja: »kjer so bili od bivšega deželnega odbora položeni tako močni temelji, da so dosedaj vzdržali«.

Zdaj razumemo. Kaj kmet in mleko, bivši deželni odbor, to je poglavitno! Sicer pa »je danes slovensko mlekarstvo tipična branjarija... Najbolje se v mlekarstvu odreže prekupevalstvo in nelegalna trgovina...«

Lepa reč, če mora slovenski list po skoraj treh letih neomejene nade napisati tako priznanje. Menda soglaša z mnenjem, ki ga polaga na jezik »višjemu upravnemu uradniku«, češ: »Razumem, da je potreben zakon o vinu,

Cenjeni naročniki!

Da ne bo zamud, prosimo vsakega, ki je prejel v Kmet. listu št. 49. priloženo položnico, da čimprej poravnava naročnino za tekoče leto. Kdor pa ima kake zaostanke iz lanskega leta, ga naprošamo, da te nakaže skupno z naročnino za leto 1938.

a da je potreben zakon o prometu z mlekom in mlekarskimi izdelki, pa ne razumem.«

Tudi kmetje marsičesa ne razumemo. Zlasti ne moremo razumeti, odkod si laste ljudje, ki žive izključno od naših žuljev, pravico, da z loparjem bijejo po nas. Razumemo pa, da bi bil nujno potreben zakon proti vsem pijavkam in sramotilcem slovenskega kmeta. Prepričani smo tudi, da bo nekoč še prišel čas za tak krvavo potreben zakon.

Glavna zadružna zveza

Dne 3. 1. m. se je v dvorani Inženjerskega doma v Beogradu pričel občni zbor Glavne zadružne zveze. Občni zbor v času, ko to poročamo, še traja in bomo zato več o njem spregovorili v prihodnji številki.

Strahotne posledice poplav

Ob zadnjem zimskem deževju so vse reke, zlasti v spodnjem toku močno narasle in so povzročile obilo škode. Narasla Sava se polagoma umika v svojo strugo, a s tem še položaj na poplavljenem področju ni bistveno izpremenjen. Šele zdaj se v polnem obsegu vidijo strahoviti učinki razlitega vodovja. Računa se, da je Sava poplavila tokrat preko 8000 hiš in drugih poslopij. Treba je vedeti, da je Sava na razdaljo preko 450 km od Siska do Zemuna na več kilometrov širine poplavila svoje bregove. Od vlade je bila najprej kazana pomoč 60.000, pozneje pa 400 tisoč dinarjev, kar pa je malo pri škodi, ki znaša od 20 do 30 milijonov. Pri poplavih je bilo tudi 17 človeških žrtev. Na sam božič je utonilo blizu Zemuna v Savi 8 rečnih ljudi. Samo v vrtaški banovini je še pod vodo 3400 hiš. Na vsem poplavljenem področju so hude prometne ovire in ko je zdaj pritisnila huda zima, si lahko vsakdo predstavlja trpljenje revnega prebivalstva.

Tu se vsem, ki imajo količjak socialnega čuta, odpira hvaležno polje za socialno misijonsko delo. Saj so nam vendar naši lastni državljani bratje po krvi in smejo pričakovati pomoči — vsaj s tolikšno pravico kakor Kitajci ali Japonci.

Oslovska trobenta

Najlepše glasilo, kar jih je kdaj izhajalo v v slovenskem jeziku, je »Slovenec« opoldansko dete z imenom »Slovenski dom«. Po vsej priliki bo ta list v kratkem odlikovan s sovjetskim redom rdečega zmaja — ali pa morda postane celo sam sodrug Stalin pravi, resnični in dosmrtni dopisni član slovenodomskega uredništva. »Slovenski dom« dela namreč za boljševike nadčloveško propagando in je o volitvah v Rusiji poročal, da je med izvoljenimi poslanci vseh Stalinovih list tako razmerje:

1. komunistov	30%
2. zastopnikov strokovnih zvez	20%
3. članov rdeče vojske	88%
4. delavcev	5%
5. kmetov	12%
6. članov GPU	66%

To da skupaj točno 221%! Take večine ni bil deležen še niti sam Napoleon in se mora gospod Stalin zanjo zahvaliti edino oslovski trobenti in njeni vzorni resnicoljubnosti.

Kaj se godi po svetu

Po prehodnih uspehih so republikanci

v Španiji

zopet doživeli med novoletnimi prazniki poraz, ki je bistveno spremenil položaj pri Teruelu. Frankovcem se je posrečilo predreti republikanski obroč, radi česar so se morale republikanske čete po hudih in vztrajnih borbah umakniti. Mesto, ki je zelo trpelo, je zopet v posesti frankovcev.

V Romuniji

je vlada dr. Tataresca po štirih letih podala ostavko, ker pri volitvah ni dosegla potrebne večine.

Mandat za sestavo nove vlade je dobil predsednik krščansko nacionalne stranke Oktavian

Generalissimus Kitajske Čangkajšek, kateri je napovedal Japoncem vojno na življenje in smrt.

Goga, ki je sestavil vlado iz desničarskih manjših skupin.

Nova vlada je dokaj fašistično usmerjena. V svetu je vzbudil preokret precej pozornosti in Francija je Romuniji ustavila vse nadaljnje dobave orožja.

Gogova vlada bo izgnala iz Romunije vse žide, ki niso romunski državljani. V zunanji politiki obljublja zvestobo Mali antanti. Razvoj dogodkov nam bo kmalu pokazal, kam vleče novi veter.

Nova zveza

Dopisniki romunskih listov poročajo iz Varšave, da je romunski ministrski predsednik Goga naročil svojemu poslaniku v Varšavi, da naj predloži zunanjemu ministru Becku podpis trojne prijateljske pogodbe, ki naj istočasno poveže med seboj Poljsko, Romunijo in Jugoslavijo.

Anglija

smatra svetovni položaj za izredno zamočan in težak. Zunanji minister Eden je odšel že teden pred novim letom na dopust. Nadomestuje ga sam ministrski predsednik Chamberlain. Že po tem je mogoče sklepati, kakšno izredno pozornost posveča danes londonska vlada angleškemu zunanje političnemu položaju. Toliko večjo pozornost je vzbudila okolnost, da je bil s 1. januarjem imenovan prvi direktor zunanjega ministrstva Vansittart za »prvega diplomatskega svetovalca angleške vlade.« Ta položaj je v Angliji čisto nov in dejanski pomeni nekakega drugega zunanjega ministra.

Nekateri krogi razlagajo Vansittartovo imenovanje kot oslabitev zunanjega ministra Edena. Drugi to odločno zanikajo. Italijanske vesti pa celo trdijo, da se Eden s svojega dopusta ne bo več vrnil na položaj zunanjega ministra.

Na Poljskem

sodijo, da se je politika republika v zunanje političnem pogledu razvijala v smislu smernic pokojnega maršala Pilsudskega. Razmerje s Francijo in Romunijo je ostalo neizpremenjeno. Odnosaji z baltičskimi državami in Nemčijo so se še nadalje zboljšali. V preteklem novembru so se uredila vprašanja poljske manjšine v Nemčiji in nemške na Poljskem.

Društvo narodov

je v večni krizi in so že mnogi obupali nad njim. Litvinov mu je pripravljen pomagati. Zato je sedaj sovjetska vlada poslala tajništvu DN vlogo, v kateri predlaga, naj bi se sedež Društva narodov premestil iz Zeneve v Moskvo. Sovjetska vlada bi bila v tem primeru pripravljena postaviti Društvo narodov na razpolago vse prostore v Kremlju. Ta informacija do sedaj ni bila demantirana in v tajništvu DN je nikakor niso sprejeli odklonilno.

Daljni vzhod

Japonska vlada je s posredovanjem nemškega poslanika pred kratkim sporočila kitajski vladi pogoje, pod katerimi bi bila pripravljena skleniti mir. Ti pogoji so obsegali:

1. Sklenitev gospodarskega sporazuma med Kitajsko in Japonsko, ki bi omogočil Japonski

Poveljnik republikanske vojske v Španiji general Miaja je bil odlikovan z naslovom »častnega sina Madrida«.

izrabo dohodkov kitajskega bogastva, kakor so carine, promet itd. 2. Pristop Kitajske h protikomunističnemu paktu. 3. Pristanek Kitajske, da ostanejo na severnem Kitajskem trajno japonske posadke. 4. Pristanek Kitajske, da bo poravnala vso škodo Japonski, ki jo je imela s sedanjo vojno.

Kitajski maršal Čangkajšek je vse te predloge gladko odklonil in izjavil, da se bo skupno s svojim narodom boril za neodvisnost Kitajske do zadnje kaplje krvi.

V Ameriki

hoče Roosevelt uvesti zunanjo politiko, ki ne pomeni več absolutne nevtralnosti, ampak sodelovanje Zedinjenih držav pri prizadevanjih svetovnih demokratičnih sil za ohranitev miru.

Po Rooseveltovem pojmovanju je opuščanje demokratičnih režimov po svetu povzročilo tudi neizvajanje pogodbenih obveznosti, na katerih sloni sedanji mir. Zaradi tega je po mednarodnem sporazumu doseženi mir najbolj varen v rokah demokratičnih reprezentativnih režimov. Mir je danes ogrožen v največji meri od narodov, pri katerih so bila demokratična načela od-

pravljena ali pa se sploh nikoli niso razvila. Civilizirani človek zahteva zmerom bolj odločno, da se tudi njemu samemu prizna sodelovanje v vladi, v najširšem pomenu te besede. Ameriški narod je prepričan, da bodo svetovna demokratična načela doživela še dolgo dobo in da bo pri posameznih narodih demokracija znova obnovljena in uveljavljena, da se bo uvedla tudi v državah, ki je danes ne poznajo. V tej veri je vsa bodočnost in mir človeštva.

Preobrat v Egiptu

Egiptski kralj Faruk je odstavil vlado Nahasa paše.

O tem so se razširile v javnosti vesti, da ima dvor dokumente, ki močno obremenjujejo rafdiste (egiptovske fašiste). Ti dokumenti vsebujejo med drugim načrt, po katerem so »modre srajce« (fašisti) pripravljali pohod na Kairo in državni prevrat. Zato je bil mladi kralj prisiljen, da je takoj odstavil Nahasa pašo in je poveril vlado Mahmudu paši.

Mahmud paša je takoj izdal potrebne ukrepe za razpust in razorožitev vseh organizacij »modrih srajcev«. Zaporni ukazi proti vodilnim osebnostim »modrih srajcev« so že izdani.

Kakor je izjavil novi predsednik vlade Mahmud paša dopisniku nekega angleškega lista, bo glavna naloga nove vlade okrepitev obrambnih sil na kopnem, na morju in v zraku. V državi vlada red in mir. Zadostovali so zato že policijski ukrepi in vojska doslej še ni bila stavljen v strogo pripravljenost. Nova vlada se bo potrudila, da obnovi in ohrani prijateljske stike z Anglijo. Skraja bo sicer morala iti po politični poti krepke roke, ker nima večine v parlamentu, pozneje pa bo postala liberalnejša. Sedanja egiptovska vojska šteje komaj 11.000 mož, v bodoče jih mora v najkrajšem času imeti 50.000 tisoč s pripadajočimi rezervami.

Svetovni tisk se živo zanima za dogodke v Egiptu. Zlasti francoski listi obširno razlagajo te pojave in dokazujejo, da je v ozadju spor med velikobritanskim in mladim italijanskim imperijem o premoči na Sredozemskem morju.

Italijanski listi sami silno strupeno pišejo proti Angliji in kritizirajo zlasti ukrep angleške

Ruski komisar za zunanje zadeve, Litvinov, želi imeti Društvo narodov v Moskvi.

vlade, da angleške radio postaje oddajajo prenos v arabščini. Italijanski listi trdijo, da bodo angleške radio oddajne postaje izkoristile to za protitalijansko propagando po arabskem svetu. Hkratu zagotavljajo, da bodo italijanske postaje storile vse, kar je mogoče za preprečitev angleških uspehov. Anglijo bo stal ta napor po mnenju italijanskega tista letno najmanj 15.000 funtov (okrog tri in pol milijona dinarjev!)

V zvezi z dogodki v Egiptu je odloženo tudi potovanje nemškega zunanjega ministra Götterbela, ki je nameraval začetkom januarja obiskati Egipt. Uradno je potovanje odloženo iz zdravstvenih razlogov, vendar menijo, da so v resnici v ozadju čisto drugi oziri.

Kmetška mladina

V novem letu

Mislím, da spada med najvažnejše naloge v prvih dneh novega leta propaganda za kmetški tisk. Tisk je sila, ki je ne premaga nobeno orožje. Zato se po vsem svetu bore vse najrazličnejše struje z brezprimerno žilavostjo za premoč v tisku.

Naše kmetško in kmetško-mladinsko gibanje je v tem oziru še silno revno. To je deloma razumljivo, ker je pač naše podeželje gospodarsko silno obubožano. Kljub temu pa moramo ljubiti vsaj to, kar imamo, in po svojih močeh pomagati, da se ohrani, raste in širi.

Tovariši in tovarišice, zavedajte se, da za našim tiskom ni mogočih pokroviteljev, ki bi nas gmotno podpirali in nam v tem narokovali, kako moramo pisati. Za našim tiskom ni nikogar, ki bi nas smel in mogel zaslužjevatí. V mejah in okviru zakona smo svobodni in služimo samo ideji družabne preobrazbe v smislu kmetjskih načel. Zato je naš tisk res popolnoma naša last, vir naše udarnosti in najtoplejše ognjišče naših idej.

Ali bomo zanemarjali svojo lastnino? Ali bomo pustili v nemar streho, pod katero se družimo in krepimo za borbo do končne zmage?

Ne, ampak z vnemo, ki jo zahteva pravična stvar, pojdemo na delo! Če vemo, da je naš tisk svoboden, ga hočemo takega tudi ohraniti. Res je včasih težko, toda brez žrtve ni uspeha, brez naporov ni zmage! Zato pa, tovariši in tovarišice, žrtvujte toliko, da bo »Gruda« vaša stalna spremljevalka in svetovalka. Naročajte jo sami, priporočajte jo svojim prijateljem in znancem. V minulemu letu ste jo pohvalili, v novem jo v toliko večjem številu sprejmite. To je namreč listu največje priznanje, vam samim pa zavest, da ste storili svojo dolžnost.

Skrbite hkratu, da bo imela vsaka kmetška hiša »Kmetški list«! Čim širši bo

njegov krog, tem boljši bo list in tem vernejši izraz teženj našega podeželja bo postal.

Po teh kratkih besedah strnimó vsi svoje moči v prosep kmetškega tiska za blagor slovenski vasi, pa bomo ob sklepu leta lahko z zadovoljstvom gledali na svoje delo in bomo skupaj veseli skupnih sadov!

Nova cerkev

V nedeljo dne 26. decembra l. l. se je zjutraj po jutranji maši sestala novocerkovska mladina v Povžah pri Lešniku. Na dnevnem redu je bila ustanovitev Društva kmetjskih fantov in deklet za Novo cerkev. Namen društva je na sestanku obrazložil predsednik vojniškega okrožnega odbora tov. Franc Potočnik. V imenu frankolskega društva k. f. in d. je pozdravil novocerkovsko mladino tov. Ferdo Potočnik in jim želel mnogo uspeha ter jim zagotavljal pomoč od starih sosednih društev. Nato je bil izvoljen sledeči odbor: predsednik Joško Matek, podpredsednik Miha Arlič, tajnik Lojze Štemolak, blagajnik Anza Matek, odbor: Ivan Borinc, Franc Borinc, Miha Majcen, Pavla Gorečan in Karl Medved. Med služajnostmi se je sklenilo, da se vsi funkcionarji društva korporativno udeležijo v Vojniku prosvetno organizatoričnega tečaja, katerega je priredil okrožni odbor d. k. f. in d. v Vojniku.

Ptujski Pododbor ZKFD

priredi v nedeljo, dne 9. januarja t. l. v dvorani Skorčič v Ormožu svoj VII. prosvetno-organizatorični tečaj za fante in dekleta. Začetek tečaja je ob 8. uri zjutraj. Vabimo člane naših društev, kakor tudi druge fante in dekleta, da se predavanj udeležijo v čimvečjem številu.

Ormož

Redna seja Pododbora Zveze kmetjskih fantov in deklet za ptujsko okrožje bo v nedeljo, dne 9. januarja o poln 1 uri popoldne v posebni sobi gostilne Skorčič v Ormožu. Na dnevnem redu nujne tekoče zadeve, zato udeležba obvezna! — Predsednik.

Sv. Boltenk pri Srečju

Na Silvestrovo je tukajšnje društvo »Lipa« uprizorilo spevoigro: »Kovačev študent« z dodatkom nekaj pevskih točk. Prireditelj je v veliko jezo naših nasprotnikov nad priča-

vanje dobro uspela. Tako nabita šola je bila edino le še pri predstavi »Stilmondskega župana«. Posebna zahvala zato gre tovarišu Janku Lukmanu, ki je dal povod za predstavo in izvežbal pevske točke, kakor tudi pevcem-igralcem, ki so se potrudili izvrstno podati svoje vloge.

Na splošno željo se bo »Kovačev študent« na praznik Treh kraljev 6. januarja popoldne ponovil v bližnji Strigovi.

**Šivalni stroji
„Köhler“**

so veselje
vsake hiše

Na ugodna odplačila
ih date

**Nova
trgovina**

LJUBLJANA, Trš 28 C. 36

„Kovačev študent“

Angleški major E. W. Long je čudak čisto svoje vrste. Kot aktivni pašnik je v dobi svoje mladosti vstal vse prekomorske garnizije obirnega velkobritanskega imperija. Ko so ga obkolili, se ni mogel sprijazniti z mislijo, da bi se kje naselil in v miru preživljal jesen svojega življenja. Najel si je kabino na nekem preoceanem parniku in se vozil tako polni 2 leti križem po raznih morjih. Tako se ga je prijelo ime »Kovačev študent«. Ko so polje to ladjo vzeli iz prometa, si je najel kabino na drugi, zdaj pa že na tretji preoceanški ladji. Pravi, da se samo na morju počuti dobro in da hoče na morju živeti in tudi umreti.

Kulturna slika Jugoslavije

Najbolj nepristranska priča vsake trditve je številka. Številka nas pouči o gospodarskem stanju, o političnem položaju, skratka o vsem, o čemer hočemo biti nepristransko poučeni. Vpravi številka je tudi tista neizprosna sila, ki s korenito doslednostjo potrjuje nujnost in opravičenost kmetjskega gibanja v Jugoslaviji.

Pred časom je beograjski vseučiliški profesor dr. Milorad Nedeljković, ki je hkratu urednik štirinajst dnevnika »Agrarna misao«, na fakulteti za socialne in ekonomske nauke ženevske univerze v Švici predaval o vprašanju: »Vloga kmetijskih držav Jugovzhodne Evrope v reševanju svetovne krize.« Njegova izvajanja so bila v marsičem zelo zanimiva in zlasti v pogledu številčnih podatkov silno poučna. Zato smo si dovolili, uporabiti v tem članku gradivo, ki ga je pri svojem znanstvenem delu zbral g. prof. dr. Nedeljković.

Splošna slika

Naša država meri 247.542 kvadratnih kilometrov in šteje 15 milijonov 173 tisoč 608 prebivalcev. Na vsak kvadratni kilometer pride torej povprečno 61 ljudi.

Vsa pokrajina je izrazito hribovita; kajti štiri petine površine v naši državi imajo več

kakor 200 metrov nadmorske višine. — Gore se dvigajo do 2.864 metrov visoko, vsa država pa je izrazito kmetijska pokrajina. V njej živi nad 80% prebivalstva izključno od kmetijstva. Po vsem položaju in ustroju naše države, lahko trdimo, da je kmetijstvo glavni vir naših dohodkov. Saj nimamo niti kolonij niti drugih industrijskih, trgovskih ali finančnih možnosti v tujini; nimamo znatnejših dohodkov od naše trgovske mornarice, bančnih ali prometnih podjetij in niti ne znatnejšega vira dohodkov v zaslužku naših izseljencev. Tudi naša industrija dela v glavnem le za domači trg.

Spričo vsega tega je naše kmetijstvo res jedro, temelj vseh naših dohodkov. In ta dohodek se potem razdeli med razne sloje naše družbe.

Naš družabni sestav

Zanimivo je da pri nas od 15 milijonov prebivalcev živi 12 milijonov na vasi in le trije milijoni po mestih. Od teh treh milijonov meščanov je polovica uradnikov, častnikov, penzionistov in njih družin, druga polovica pa živi od industrije in obrti, skupno 75%; 35% jih živi od trgovine.

Iz tega jasno spoznamo, da smo vsi v Jugoslaviji odvisni od kmetijstva. Njegovo stanje in

uspevanje odločene v celotnem našem blagostanju in o vseh izglelih napredka v gmošnem in kulturnem pogledu.

Prvi element kmetijstva je zemlja. Pri nas imamo od celotne površine v državi 30% orne zemlje ali 7.6 milijonov ha. Travnikov in pašnikov ki pa so po veliki večini popolnoma pušči, izžgani in stepski, imamo 23% ali 6 milijonov ha, vinogradov in sadovnjakov imamo okrog 600 tisoč ha, torej manj kakor 3%, gozdov je 31% ostalih 13% naše zemlje pa je popolnoma neproduktivnih: deloma so to kraška tla, deloma zemlja pod vodo.

Teh približno 14 milijonov hektarjev za kmetijstvo uporabne zemlje je razdeljenih med 2 milijona 184 tisoč 955 samostojnih kmetjskih gospodarstev, ki štejejo skupno 10 milijonov duš. To pomeni, da na kmetih živi okoli 2 milijona ali 26% kmetjskega prebivalstva v družini, ki nimajo niti pedi lastne zemlje, ampak delajo na tujih posestvih kot dnevničarji, blapci, spolovinarji in podobno. Na posamezno samostojno kmetško gospodarstvo odpade povprečno manj kakor 7 ha zemlje sploh, pri tem pa celo manj kakor 3.5 ha obdelovalne zemlje.

Seveda pomenijo te številke le povprečnost, medtem ko je dejansko razmerje precej drugačno — v škodo zlasti malega kmeta. Pomisliti je namreč treba, da imamo v državi skupno

Mlatič

Silvestrov večer

Gasilski dom v Spodnji Šiški je nosilec oglasa nekega prosvetnega društva, ki vabi občinstvo, naj se udeleži »poštene zabave«, kjer bo pijače in jedatje za vse dovolj, pa še stvari, ki so obsežene pod itd., itd.

Bogme, verjamemo, če je vsega dovolj, ki so se itd. tudi vrteli in stiskali, kdo more reči, da taka zabava ni »poštena«.

Cvetke najboljšega katoliškega dnevnika

Najboljši katoliški dnevnik, ki izhaja na naši objokani slovenski zemlji, je prinesel svojim ubogim podanikom za novo leto mesto veselih, optimizma polnih razmišljanj med drugim tudi takele smrdeče iz starega loja ocvrte — izprešane ocvirke:

»Toda, da bi se vsi Slovenci združili na eno gledišče, na to žal ne moremo upati. Po neštevilnih izkušnjah poučeni in izmodreni vidimo, da je že tako med nami, da je močnejša kakor vez krvi in jezika — ločitev po svetovnem nazoru. Čeprav predstavlja verni del med nami velikansko večino, ne moremo upati, da bi se mu čeprav manjšina, ki je svetovno nazorno usmerjena drugače, hotela pridružiti. Doživljamo, da manjšina nasproti miselnosti večine ni le brezbrizna ampak naravnost sovražno razpoložena. Tako daleč gre to sovraštvo, da hoče iz nasprotovanja zatajiti celo svoje poreklo in pripadnost k slovenskemu narodu in mestoma celo vero svojih očetov, samo da bi tem bolj zabrisala svojo krvno sled. Čutili smo to sovraštvo, ko je ta ločina imela v rokah oblast, čutimo to globoko sovraštvo tudi sedaj, ko so isti ljudje sicer v politični pomembnosti, toda ne mirujejo noč in dan, da bi nam več škodovali. Prav nič ne pretiravamo, ako rečemo, da bi ti ljudje v primeru, da bi imeli v rokah neomejeno oblast, bili nadlastnimi krvnimi rojaki zmožni prav takih zločinov, kakor so se dogajali v Mehiki, v Španiji, v Rusiji ali v Nemčiji.«

Vidite kmetje, gospoda, ki izdaja najbolj katoliški dnevnik, se že v naprej boji in ne more

sploh upati, da bi se vsi Slovenci znašli in združili na eno gledišče, oziroma na en program. Nekaterikom menda sloga naroda že naprej smrdi — to pa najbrže radi tega, da bi jih ta ne pognala, kamor spadajo! Kmetje, delajte si v novem letu načrte in znašli se boste, kakor vam bog pomaga, na pravi poti, pa če prav brez nekaterih ali celo proti njim!

Kako vojniški padec zdravi

Čul sem pred nedolgo tako, da je nekdo o našem lepem trgu, obširni fari, imenitno posrečeni občini, rekoč tole:

Vojnik je en velik gnojnik. Zbrali so se pa nekateri in pravijo, da tisti, ki jih je največ, so si izvolili pravega hrusta, ki naj prekida ta gnojnik. Prišel je mazati najprej dva občinska tura. Tura sta se napihovala tako, da je bilo videti, da bosta zdaj pa zdaj se razpočila in razlila svoj smrdljiv gnoj. Bila pa sta na ta pravi podlagi pa sta se pomulila kakor ta rogati v puščavi ter sta se stisnila na skrajni ogel občinske parlamentarne mize, vesela sta, da sta toliko pozdravljena, da že lahko tu pa tam pokimata s svojima zrelima buticama. Padar pa kajta in kida naprej.

Maže ima še bojda dosti, katero pa grabi kar iz kolendre. Tako daleč so se namazali, da že drug družega niso spoznali. Najbolj sorodni so se skregali. Naš farni predstojnik je jezen, organist žalosten, a drugi temno namazani pa hudi, ker ne vedo, kateremu gre bera. — Prvemu al drugemu? Radi tega je nastal »štrajk«, pa ne v Westnovi tovarni, kakor je to običaj, temveč med pevec na vojniškem koru. Štrajkalo in mazalo se je tako, da so šele božični prazniki privlekli sabo težak komad »žajfe«, ki jim je opral obraze okrog oči, tako da so se mogli spoznati in ugovoriti, da so vsi »ta pravice«, ter, da gliha vkup štriha.

Eden pa se le smeji in hvali vraga, da so svetnika Jurja za nepremišljeno izrečene besede za štraf iz litanij vrgli. Dobro volje temu ne manjka in še tistikrat je bil poln humorja, ko je prebil zaprt dolgo noč v škofjevaški svinjski štali.

Pader pa pojé hvalo svoji kolendri, katera tako čudodelno zdravi njegove verne paciēte.

Bolgarija, Grčija, Turčija, Madžarska, Poljska in Avstrija so zaprle svoje meje židom, ki jih izganjajo iz Romunije. Kaj pravite, kam se bodo sedaj obrnili ti Abrahamovi sinovi?

5% večjih posestev z nad 20 ha. ki imajo polovico vse naše za kmetijstvo v poštev prihajajoče zemlje v svojih rokah. Druga polovica je potem razdeljena med ostalih 95%! To kričeče razmerje — 5 proti 95 — nam pove več kakor bi mogla povedati še tako zgovorna in prepričevalna beseda. Na malega kmeta odpade torej povprečno 35 ha zemlje sploh, oziroma manj kakor 2 ha obdelovalne zemlje. Pri tem računamo kmetjsko družino na povprečno 5 družinskih članov. Če se oziramo na planinski značaj naše države, na obširne predele kraškega sveta, na stepski značaj mnogih pašnikov, na izpostavljenost poplavam mnogih nižinskih pokrajin radi tega, ker reke niso regulirane in ker so obrambne naprave proti poplavam pomanjkljive in nezadostne, tedaj pridemo do zaključka, da v našem kmetijstvu prevladuje mali človek, mali kmet, po naše rečeno — bajtar, torej siromak. Če ob tem še upoštevamo okolnost, da naše orodje ni na sodobni višini, da so prometne zveze s potrošnimi središči in trgi za kmetjske pridelke slabe in pomanjkljive, tedaj nam postane slika kmetjskega siromaštva toliko bolj živa in prepričevalna.

Iz dosedaj navedenih števil uklednega srbskega znanstvenika, ki menda vsaj ni kak »polizobraženeček«, kakor nekateri gospodje tako yeli-

kodušno radi imenujejo nas, izhaja obilo zanimivosti, ki so važne za naše kmetjsko gibanje in za vsako kmetjsko gibanje v naši državi sploh.

V prvi vrsti se nam vsiljuje vprašanje: V kakšnem razmerju je številčna moč in gospodarski pomen našega kmetstva z njegovo politično močjo? Vemo, da 80% vsega našega prebivalstva živi na kmetih, s številkami nam je nepristransko dokazano, da smo v Jugoslaviji prav posebno vsi odvisni od kmetjskega dela. Koliko pa ima teh 80% kmetjskih množic vpliva na razvoj in smer javnega življenja, koliko odloča v politiki?

Na to vprašanje nam daje naše vsakdanje življenje tako jasn odgovor, da ga nam menda ni treba dopolnjevati s posebnimi pojasnili. Ogromna večina našega kmetstva, mozeg in hrbtenica Jugoslavije je brez enotne volje, brez enotnega vodstva zato pa tudi skoraj brez vsake moči in vpliva na naše javno življenje. Spretno izigravanje krajevnih razlik, umetno razpihavanje malih nasprotstev v kmetjskih interesih in stotero drugih okoliščin, ki jih zna politična špekulacija posameznikov in skupin sproti vedno spretno izrabiti, peha našega kmetjskega človeka v politično brezpomembnost in nemoč. Ali čutite sedaj, kako nujno in neizpodbitno utemeljeni so bili doslej vsi naši članki, v katerih smo branili pravice zemlje in kmeta ter

Katoliški tisk

Naš znani »Slovenec«, ki tají, da bi imel kaj stikov s katoliško akcijo, si je za novo leto oskrbel kot »katoliški dnevnik« izjavi dveh slovenskih škofov.

Po tem je »Slovenec« usmerjen na krščansko moralo, ki namenoma loči resnico od neresnice, ki je v službi pravice, resnice in ljubezni.

Mi te izjave razumemo tako, kakor da je ukaz o amnestiji za hudobne klevete, ki jih je ta list poln, ustvaril pogoje za priporočilo drugih. Mislimo tudi, da bi brez amnestije tudi ne bilo teh izjav in bi vsa katoliška morala in slava »Slovenca« ostala gospodarska tajnost KTD.

Brezvercem odrekajo dostojen pogreb. Te dni pa se je vendar slišalo, da je bil tak pokojnik po zaslugi vplivne in gmotno trdne žlahte deležen gala pogreba iskrenega vernika.

Kmetje, kaj pravite? Če se kdaj sostradan kmet iz obupa v globini svoje beračije obesí, kar se redko primeri, ker smo kmetje preveč zgubljeni, pa ni deležen niti beraškega pogreba niti usmiljenja? Ali ni ta razlika nož v srce celo najbednejšim po smrti?

»Naš čaj« mešanica domačih čajnih rastlin!

Najboljši nadomestek za inozemske čaje!

Po odobrenju ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v Beogradu z dne 11. maja 1935. S. br. 14.004

Naprodaj pri:

Kmetijski družbi r. z. z o. z.
v Ljubljani

Kdor svojega stanovskega časopisa ne podpira in se zanj ne trudi, ta je škodljivec ne samo kmetom kot takim, temveč vsemu kmetjskemu gibanju.

zagovarjali misel splošnega, vsedržavnega kmetjskega gibanja v državi. Kar smo mi zahtevali in zagovarjali z ozirom na naše posebne slovenske razmere kot idejni pristaši in poborniki kmetjske misli, popolnoma isto zahtevajo z ozirom na vso državo neizprosne številke učenega gospoda beograjskega vseučiliškega profesorja dr. Nedeljkičiča! Do teh številke ni prišel kot politik, ampak kot nepristranski znanstvenik. Zato prav gotovo že z ozirom na svoj znanstveni ugled ni šel predavati pred mednarodno poslušalstvo na tako ugleden znanstveni zavod v Zenevo z nepopolnim ali slabo izbranim gradivom, ampak s podatki, ki so neovrgljivi.

Dokler pa ostanejo številke učenega gospoda profesorja, za katere mu mora biti vse jugoslovansko kmetstvo resnično hvaležno, neizpodbitne, dotlej bo ostala tudi naša zahteva po vsedržavnem kmetjskem gibanju — neuklonljiva! Samo v takem, brez strasti in brez sovraštva osnovanem, gospodarsko, socialno, kulturno in znanstveno utemeljenem kmetjskem gibanju je zagotovljen srečen obstoj in trajen napredek Jugoslavije. Vse drugo, kar nam kdorkoli ponuja ali hoče vsiliti, je samo mazaštvo in šarlatanstvo, ki našega položaja ne more nikoli izboljšati, ampak ga lahko le poslabša in povzroči zmede, ki niso splošnosti nikdar in pod nobenim pogojem v korist.

Domači dogodki

× Huda nesreča se je primerila na cesti pri Sv. Marjeti ob Pesnici. Tam je 38letna Marija Česnikova padla s svojega kolesa pod nasprotno vozeči tovorni avtomobil, ki jo je silno poškodoval. Poleg drugih ran ima Česnikova razbito lobanjo in ni upanja, da bi ostala živa.

× Smrtno se je ponesrečil v Ljubljani mlad policijski stražnik Alojzij Krese, doma iz Hrušovca pri Novem mestu. Imel je službo na železniški progi, a zaradi megle ni opazil drugega vlaka, ko se je prvemu umikal. Tako ga je vlak razmesaril in je našel ponesrečenčovo truplo šele drugo jutro neki progovni delavec. Nesrečna žrtev je vzbudila splošno pomilovanje.

× Vojaška zglasitev. V svrhu vpisa v pripadajoče vojaške sezname se morajo najkasneje do konca meseca januarja zglasti v mestnem vojaškem uradu na Ambroževem trgu št. 7/I v Ljubljano pristojni ali v Ljubljani stanujoči: a) mladeniči, rojeni 1918. leta, ki pridejo spomladi k naboru; b) mladeniči, rojeni 1920. leta, ki stopijo z novim letom v vojaško dolžnost; c) obvezniki do 50. leta starosti, ki so sicer odslužili svoj rok, pa se zdaj ne čutijo več sposobne za vojaško službo; d) vsi moški od 18. do 50. leta starosti, ki stalno prebivajo v Ljubljani, pa sedanjega svojega stanovanja še niso javili vojaškemu uradu.

× V št. Lambertu se je na Štefanovo zbralo v neki gostilni kakih 16 domačih in okoliških fantov. Kmalu je nastalo med njimi prerekanje zaradi domačih deklet. Pri tem se je 17 letni Milan Grošelj zavzel za svojo 15letno prijateljico. Po kratkem pretepu se je pred gostilno zasilal klic: »Na pomoč, zaboden sem!« Milanu Grošlju je nekdo razparal trebuh, da so mu izstopila čreva. Fant je po prevozu v bolnico v Ljubljani umrl. Divjaškega ubijalca doslej še niso mogli izslediti.

× Na Remšniku se je pripetila 45letnemu oglarju Antonu Meznariču iz Breznega vrha usodna nesreča, ki ga je stala življenje. Meznarič je namreč že teden dni žgal oglje v gozdu. Ko so mu zmanjkale življenjske potrebščine, se je podal do bližnje naselbine, kjer si je kupil kruha in nekaj slanina, da bi se s tem preživel pri delu. Od hoje je bil truden in izmučen, ko se je vrnil v gozd. Utrujenost ter izčrpanost sta ga obvladali. Ulegel se je ob oglenici in zaspal. Naslednji dan so ga prišli obiskat svojci, njegova žena in trije otroci. Našli so svojega krušnega očeta vsega ožganega in mrtvega. V utrujenosti so ga bili po vsej priliki omamili strupeni plini in je tako siromak zgorel ob živem telesu.

× Izvozniki domače volne so po poročilu AA. pozivajo, da za volno, striženo l. 1937., do 10. jan. t. l. prijavijo Narodni banki, koliko in kakšno volno imajo pripravljeno za izvoz, kje se nahaja in kam jo žele izvoziti.

× Zvesta v življenju in smrti sta si ostala zakonca Nikodje in Milica Milanovič v Kotraži. Umrla sta v visoki starosti drug za drugim, najprej mož, v komaj dveh urah za njim pa še žena. Pokopali so ju v skupni krsti.

× Na zadnjem svinjskem sejmu v Ptujju so prodajali prašiče 6 do 12 tednov stare od 55 do 130 din za komad. Plemenske svinje 550—6 din za kg žive teže, pršutarji 6—675, debele svinje 675—7 din.

Slaven francoski skladatelj Maurice Ravel, je pred kratkim umrl, star 62 let. Bil je največji sodobni predstavnik francoskega duha na polju glasbene umetnosti.

× Zaradi nesrečne ljubezni je menda skočil v Savo Monij Salom, sin znanega sarajevskega milijonarja. V kopališču Smiljevo na Savi je nekdo našel obleko in listine mladega bogataša, o Moniju samemu pa ni nikjer nobenega sledu.

× Za božič v domovino se je vrnil po 21 letih iz Rusije Štefan Blažko. Iz Klenovnika je moral na vojno in je bil l. 1916 na ruskem bojišču ujet. Z njim je potovalo sedaj po 21 letih iz Rusije 250 Hrvatov, nekdanjih vojnih ujetnikov.

× Pretresljiva ljubezenska tragedija se je pred kratkim odigrala v Dušanovcu. V hipni duševni zmedenosti je mizar Oto Eber zaklal svojo ženo Elizabeto. Potem si je hotel končati življenje, pa so prihiteli sosede in mu to preprečili.

× Na Jesenicah je skočil pod vlak elektro-monter Rajko Puc, doma iz Gorice in zaposlen kot delavec pri stavbnem podjetju »Slograd« na Jesenicah. Fant je obupal nad življenjem, ker ni mogel dobiti zaposlitve v svoji stroki. Kolesa vlaka so obupanca dobesedno raztrgala in je bil seveda takoj mrtev.

× V Mariboru je policija prišla na sled veliki tihotapski družbi, ki je iz Jugoslavije tihotapila v Avstrijo velike množine mamil, zlasti opija. Policija je v nekem skladišču zaplenila 300 kg surovega opija v vrednosti 20.000 avstrijskih šilingov.

× Popis davčnih zavezancev v Mariboru. Po zakonu o neposrednih davkih in zakonu na neopozicijo in davčni oprostitev davčnih obvezancev z 9 ali več otroci morajo občinska oblastva izvršiti vsako leto v mesecu januarju popis davčnih zavezancev. Vsled tega poziva mestno poglavarstvo v smislu pravilnika vse lastnike in upravitelje hiš na ozemlju mariborske mestne občine, da točno popišejo na podlagi posebnih pol, ki jih bodo prejeli od mestnega poglavarstva, imenoma vse v svojih hišah se nahajajoče osebe, kakor tudi njih poklic, stan in rojstno leto po stanju z dne 1. januarja 1938. Popisne pole, ki so opremljene z navodilom, kako se izpolnijo, se morajo izročiti tekom treh dni po prejemu občinskemu organu.

× V Mostarju je umrl zaveden kmetijski pokretar in navdušen narodni delavec Jože Zakrajšek doma iz Velikega Osolnika pri Robu na Dolenjskem. Vzornemu fantu ohranimo blag spomin. Naj mu bo lahka zemlja v preranem grobu! Zalujochim svojem naše sožalje.

× Lastniki ukradenih predmetov naj se javijo orožnikom v Sevnici. Ti so namreč pred kratkim aretirali neko Rozalijo L., pri kateri so zaplenili več ukradenih predmetov, katerih lastniki so neznani. So to razna oblačila, perilo, fin kožuh in podobno.

× Uboj v cerkvi. V Topuskem je bila ondan pri maši siromašna kmetica Kata Medved. Kmalu je prišel v cerkev tudi nek pijan fant in čim se je prirnil do Medvedove je potegnil samokres in hotel ustreliti v strop cerkve. Ravnal je na s samokresom tako nerodno, da je zadel Medvedovo v hrbet. Nesrečnica je bila takoj mrtva. V splošni zmedbi je fant pobegnil iz cerkve.

× Slovenske vinogradnike je zelo zadela novica, da se namerava ukiniti dovoljenje za prodajo vina v manjših količinah od 5 litrov naprej. Edino s tako prodajo so do sedaj lahko vzdrževali cene vina na primerni višini. Zaradi nameravane ukinitve tega dovoljenja bodo imeli vinogradniki iz mariborske okolice v nedeljo dopoldne protestno zborovanje, na katerem bodo v pose. ni resoluciji izrazili svoje zahteve ter jih sporočili merodajnim oblastvom.

TISKOVINE vseh vrst: trgovske, uradne, reklamne, časopise, knjige, večbarvni tisk hitro in poceni!

TISKARNA MERKUR
LJUBLJANA, Gregorčičeva ul. 23

TELEFON ŠTEV. 25-52

Spedicija TURK Ljubljana

OCARINJENJE prevzema: PREVAŽANJE

vseh uvoznih in izvoznih pošiljk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija po nicij deklarirane blaga in vse informacije brezplačno

Telefon interurban 24-59. Vilharjeva cesta 33 (nasproti nove carinarnice)

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva strojev, selirve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjsko vprego kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili

Telefon interurban 21-57. Masarykova cesta 9 (nasproti tov. kolodvora)

ZANATSKA BANKA KRALJEVINE JUGOSLAVIJE A. D.

Podružnica Ljubljana, Gajeva ulica 6

Telefon št. 20-30

podeljuje obrtnikom, obrtnim podjetjem ter obrtnim, produktivnim in nabavljalnim zadrugam razne vrste posojila in kredite na tekoče račune. — Sprejema od vsakogar vloge na hranilne knjižice in tekoče račune, katere obrestuje po 4—5%. Vse vloge so vsak čas razpoložljive brez vsake omejitve.

Io in ono

Naslovni rekord španskega plemiča

Vojvoda Alba je, kakor znano, sedaj predstavnik nacionalistične španske vlade v Londonu. Kakšne so sicer sposobnosti tega Francovega diplomata, je svetu malo znano, vsekakor pa se vojvoda ponaša s svojvrstnim rekordom. Ima namreč najdaljši naslov izmed vseh veličin na svetu! Kar poslušajte! Piše se:

Jacobo Maria del Pilar-Carlos Manuel Fitz James Falco, X. vojvoda Berwiski, XVII. vojvoda Alba-Torneški, vojvoda Lyro y Heriški, vojvoda Arionski, Montorski y de Huescar, grof Olivares in 15kratni španski grand.

Toda to še vedno ni njegov celotni naslov, ampak komaj začetek. Poleg vseh teh vojvodskih in drugih naslovov, nosi vojvoda Alba še 27 raznih drugih plemiških nazivov. Vrhu tega je pomec angleške vladarske hiše in moška vrsta njegovih prednikov sega nazaj naravnost do angleškega kralja Jakoba II.

Na takega diplomata bi bil ponosen celo sam nekdanji avstrijski cesar, kaj pa sedaj ne bi bil general Franco! No, mi mu tega ponosa ne zavidamo, ker je pač znamenje starosti, v kateri je preperelost pač čisto naraven in nujen pojav!

Žabe so dobile veljavo

Žabe (krote) so vrtnarjem koristne, ker uničijo mnogo škodljivega mrčesa, sicer pa nikomur ne stane nič žalega.

Na Havaiju so začeli to ugotovitev izkoristiti v velikem obsegu po nasadih sladkornega trsa. Dr. Pemberton je po dolgoletnem proučevanju in opazovanju dognal, da je najboljšo sredstvo v borbi proti škodljivemu mrčesu krota. Izbral je za to posebno veliko in požrešno žabjo vrsto, ki se imenuje bufo marinus. Te krote je zanesel po nasadih sladkornega trsa. Uspeh je bil tako velik, da so letos zredili milijon teh žab in jih spustili v boj proti mrčesu, ki uničuje plantaže sladkornega trsa. Bufo marinus ima le eno napako. Samci so namreč neutrudljivi muzikantje in regljajo, da človeka

kar, ušesa bole. Te svoje pevake talente pa kažejo samo v vodi, medtem ko na suhem čisto spodobno molče. Zato so zdaj po plantažah ogradičili vse mlake in mlakuže z nizko, a gosto žično ograjo, da žabe ne morejo v vodo. Tako ne nadlegujejo ljudi s svojim gluškim regljanjem, v borbi proti mrčesu pa niso zato nič manj vztrajne in torej ljudem vsekakor znatno koristne.

Pogreb brez mrliča

Nenavaden pogreb je doživel grško glavno mesto, starodavne Atene. Generalu Larnakupisu, ki je bil star 63 let in v mestu splošno znana osebnost, je ondan nenadoma postalo slabo in je — kakor je ugotovil cel svet poklicanih zdravnikov — nenadoma umrl.

V trenutku, ko so se na pokopališču po opravljenih molitvah sklonili, da položijo krsto s truplom v grob, zaslišijo zbrani nenadoma generalov glas. Navzoči so zadržali od groze, ko so videli, kako se je mrlič dvignil iz krste in »vstal od mrtvih«, general sam pa skraja sploh ni mogel razumeti, kaj se godi z njim. Mislil je, da se hočejo norčevati iz njega. Planil je, pgrabil veliko svečo in z njo v divji jezi najprej nagpal duhovščino. Vsem ostalim navzočim je poveljeval: »Voljno!«

Seveda je ob tem prizoru nastala strahovita zbeganost in poplah. Mnogo žensk se je onesvestilo, moški pa so kakor divji bežali čez grobove. Tudi vojaška častna četa je v naglem maršu odhitela s pokopališča.

Ko se je vse razbežalo in je ostal stari general sam pred svojim grobom, se je končno pomiril. Opasal si je sabljo, ki je ležala na krsti, in je mirno in ponosno odkorakal domov.

Tečaji za mesec januar 1938

Finančni minister je za mesec januar predpisal naslednje uradne tečaje: 1 napoleonondor din 298'50, 1 zlata turška lira 339'70, 1 angleški funt 238'—, 1 ameriški dolar 42'95, 1 kanadski dolar 42'75, 1 nemška marka 14'—, 1 zlot 8'15, 1 avstrijski šiling 8'60, 1 belg 7'40, 1 pengő 8'60, 1 brazilski milreis 2'60, 1 egiptovski funt 240'—, 1 urugvajski pezos 23'20, 1 argentinski pezos 12'70, 1 čilski pezos 1'45, 1 turška papirnata lira 34'75.

100 albanskih frankov din 1415'—, 100 francoskih frankov 162'—, 100 švicarskih frankov 1000'—, 100 italijanskih lir 226'—, 100 nizozemskih guldinarjev 2388'—, 100 bolgarskih levov 45'—, 100 romunskih lejev 32'30, 100 danskih kron 953'—, 100 švedskih kron 1106'—, 100 norveških kron 1079'—, 100 pezet 230'—, 100 drahem 39'—, 100 češkoslovaških kron 151'—, 100 finskih mark 95'—, 100 letonskih lat 812'—, Tem tečajem je že prištet pribitek (»prim«).

Živinski sejmi

Na zadnji živinski sejem v Mariboru je bilo prignanih 5 konj, 8 bikov, 57 volov, 281 krav in 13 telet; skupaj 364 komadov. Cene na sejmu so bile sledeče: debeli voli (1 kg žive teže) din 5—5'50, plemenski voli 3'75 do 4'50, bikli za klanje 3'50—4'50, klavne krave, debele 4—4'75, plemenske krave 3'40—3'90, krave za klobasarje 2'15—3'40, molzne krave 2'70—3'75, breje krave 3'10—3'70, mlada živina 4'50—5'50, teleta 5—7 za kg žive teže. Prodanih je bilo 162 komadov.

Sejmi

10. januarja: Novi cerkvi, Smarju pri Jelšah, Središču;
11. januarja: Metliki, Kamniku, Ormožu, Ljutomeru, Mariboru, Planini okr. S. J.;
12. januarja: Celju, Ptuj, Trbovljah;
14. januarja: Mariboru, Mariji Gradec, Laškem, Podčetrtku, Vercar;
15. januarja: Brežicah, Celju, Trbovljah

Važnejša radio predavanja

- Nedelja, 9. jan. 17.00: Kmetijska ura.
 Ponedeljek, 10. jan. 18.00: Preprečevanje kužnih bolezni — 19.50: Zanimivosti.
 Torek, 11. jan. 11.00: Japonska in Japonci — 18.40: Svetovni vpliv judovstva.
 Sreda 12. jan. 18.00: Januar v naravi — 13.40: Razširjenje pokojninskega zavarovanja.
 Petek 14. jan. 11.00: Kitajska in Kitajci — 18.00: Ženska ura — 19.50: Zanimivosti o izseljencih.
 Sobota 15. jan. 18.40: Varujmo naravo — 20.00: O zunanji politiki.

Kmetijski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1

Telefon št. 28-47

Rač. pošt. hran. št. 14.257

Brzjav: Kmetiskidom

Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

Daje kratko-
ročna posojila

Izvršuje
ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

Nove vloge
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune

POZOR!

Ta inserat dobro prečitajte!

Blago za zimske moške suknje, površnike, ženske plašče, moške in ženske obleke, barhente, flanele, pletene jopice, triko maje in hlače, zimske rjuhe in deke, kovtre, damske in moške dežnike vseh vrst i. t. d. dobite najceneje edino pri

splošno znani domači tvrdki

F. I. Goričar, Ljubljana

Sv. Petra cesta 29 in 30

Na zalogi tudi velika izbira izgotovljenih damskih in otroških plaščev in hubertusov. — Pri nakupu nad din 100— dajemo robček, nad din 200— nogavice zastoni, in sicer le, ako se sklicujete na današnji inserat v Kmetiskem listu.

EKONOM

I. Z. Z. O. Z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7

(v lastni hiši)

Telefon interurban 25-06

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, riž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlevske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmično moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žlindre, nitrofosfata, apnenega dušika, čilkega solitra itd.), cementa in druge glavne zastopstvo za Slovenijo opekarne, ilovacc, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke.